det andet, at indførelsen eller ændringen af en sådan told eller sådanne afgifter ikke fører til direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer, der hidrører fra forskellige medlemsstater, samt at pligten til nedsættelse, jf. artikel 133, stk. 3, andet afsnit, overholdes.

Den gradvise nedsættelse af told og afgifter, som fandtes på tidspunktet for Traktatens ikrafttræden, til samme niveau som dem, der pålægges varer, der hidrører fra den medlemsstat, med hvilken det pågældende land eller territorium opretholder særlige forbindelser, som skal ske ifølge denne bestemmelse, blev gennemført med afgørelse 64/349's ikrafttræden. Herefter er enhver forskelsbehandling af varer, der hidrører fra forskellige medlemsstater, forbudt for så vidt angår disse toldsatser og afgifter med tilsvarende virkning.

RETSMØDERAPPORT
i sag C-260/90 *

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. *De relevante retsforskrifter*

EØF-Traktatens artikel 133 bestemmer følgende:

»1. ...

2. Ved indførsel i hvert af disse lande eller territorier ophæves den told, der pålægges varer fra medlemsstaterne og de øvrige lande og territorier, gradvist i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 12, 13, 14, 15 og 17.

3. Disse lande og territorier kan dog opkræve sådan told, som er nødvendig for deres udvikling og industrialisering, eller som er finanstold og har til formål at skaffe midler til deres offentlige budgetter.

De i foregående afsnit nævnte toldsatser nedsættes dog gradvis, til de har samme niveau som dem, der pålægges varer, der hidrører fra den medlemsstat, med hvilken det pågældende land eller territorium opretholder særlige forbindelser. De procentsatser og det tempo for nedsættelser, som er fast-

* Processprog: fransk.

sat i denne Traktat, finder tilsvarende anvendelse på forskellen mellem den told, der ved indførsel i landet eller territoriet pålægges en vare hidrørende fra en medlemsstat, som opretholder særlige forbindelser med dette land eller territorium, og den told, som pålægges samme vare, når den hidrører fra en anden stat i Fællesskabet.

4. Stk. 2 finder ikke anvendelse på lande og territorier, der som følge af særlige internationale forpligtelser allerede ved denne Traktats ikrafttræden anvender en toldtarif, der ikke hjemler forskelsbehandling.

5. Indførelse eller ændring af toldsatser for varer, der indføres i disse lande og territorier, må hverken retligt eller faktisk føre til direkte eller indirekte forskelsbehandling af varer, der hidrører fra forskellige medlemsstater.«

Artikel 74 i Rådets afgørelse 86/283/EØF af 30. juni 1986 om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (herefter benævnt »afgørelsen«) bestemmer:

»1. De kompetente myndigheder i et land eller territorium kan, for så vidt angår indførsel af varer med oprindelse i Fællesskabet eller andre lande eller territorier, opretholde eller indføre told eller kvantitative restriktioner, der skønnes nødvendige under hensyntagen til det pågældende lands eller territoriums øjeblikkelige udviklingsbehov.

2. a) Den samhandelsordning, landene eller territorierne anvender over for Fællesskabet, må hverken give anledning til forskelsbehandling mellem medlemsstaterne eller være mindre fordelagtig end mestbegunstigelsesbehandlingen.

b) Litra a) er ikke til hinder for, at et land eller territorium indrømmer visse andre lande eller territorier eller andre udviklingslande en mere fordelagtig ordning end den, der indrømmes Fællesskabet.«

2. *Sagens baggrund*

Sagsøgeren i hovedsagen, Bernard Leplat, indførte den 26. juli 1988 et køretøj af mærket Mercedes med oprindelse i Forbundsrepublikken Tyskland til Fransk Polynesien. I denne anledning måtte han betale fiskal indførselsafgift, den nye sociale solidaritetsafgift, havnepenge og statistikafgift. I alt var der tale om et beløb på 1 143 525 FCP[1].

Bernard Leplat har for Tribunal de paix de Papeete nedlagt påstand om, at Fransk Polynesien tilpligtes at tilbagebetale ham dette beløb med tillæg af renter efter loven. Til støtte for sin påstand har han gjort gældende, at disse afgifter er foranstaltninger med tilsvarende virkning som told og om-

1 — O. a.: FCP er møntenheden i de franske territorier i Stillehavet og ca. en tyvendedel af en fransk franc.

handlet i EØF-Traktatens artikel 133. Det fremgår ifølge Bernard Leplat af artiklens bestemmelser, at territoriernes myndigheder i det mindste var forpligtet til at nedsætte disse afgifter til samme niveau, som det der gjaldt for samhandelen mellem Frankrig og Fransk Polynesien på tidspunktet for Traktatens ikrafttræden. Varer med oprindelse i Frankrig, som blev indført til Fransk Polynesien, var imidlertid på daværende tidspunkt fritaget for told. Han har desuden gjort gældende, at artikel 74 i Rådets afgørelse 86/283 ikke kan give hjemmel til at opkræve de omtvistede afgifter, da bestemmelsen er en ulovlig ændring af artikel 133's bestemmelser.

Tribunal de Papeete fandt, at sagens afgørelse afhang af dels fortolkningen af EØF-Traktatens artikel 133, dels gyldigheden af den relevante bestemmelse i Rådets afgørelse nr. 86/283. Den har derfor besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Vedrører bestemmelserne i EØF-Traktatens artikel 133, stk. 2 og 3, foranstaltninger med tilsvarende virkning som told?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares bekræftende, kan de oversøiske lande og territorier, der er associeret Fællesskabet, da opkræve told eller andre afgifter ved indførsel af varer med oprindelse i Det Europæiske Økonomiske Fællesskab?

3) Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, hvori består da de oversøiske landes og territoriers forpligtelser som følge af formålet i Traktatens artikel 133, stk. 3, vedrørende toldnedsættelse?

4) Såfremt det andet spørgsmål besvares benægtende, er Rådets afgørelser om de oversøiske landes og territoriers associering, hvorefter disse har ret til at opretholde eller indføre told af varer indført fra Fællesskabet, navnlig artikel 74 i afgørelse 86/283/EØF af 30. juni 1986, da gyldige i forhold til Traktatens artikel 133 og 136?«

Tribunal de paix de Papeete's dom blev registreret på Domstolens Justitskontor den 27. august 1990.

I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der indgivet skriftlige indlæg den 19. november 1990 af Rådet for De Europæiske Fællesskaber ved Jürgen Huber, Rådets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, den 23. november 1990 af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridiske konsulenter Marie-José Jonczy og Hans Peter Hartvig, som befuldmægtigede, den 26. november 1990 af Kongeriget Nederlandene ved secretaris-generaal Dr. B. R. Bot, det nederlandske Udenrigsministerium, den 27. november 1990 af Den Franske Republik ved sous-directeur à la direction des affaires juridiques Philippe Pouzoulet, det franske Udenrigsministerium, som befuldmægtiget, og Claude Chavance, som assisterende befuldmægtiget, den 4. december 1990 af Det Forenede Kongerige ved barrister Derrick Wyatt og H. A. Kaya, som befuldmægti-

gede, og den 27. december 1990 af det franske oversøiske territorium Fransk Polynesien ved dettes regeringschef, Alexandre Leontieff, og advokat Jean-Paul Levy, advokat med møderet for Cour d'appel de Paris.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

II — Skriftlige indlæg for Domstolen

Domstolens kompetence i medfør af EØF-Traktatens artikel 177

De parter, som har indgivet indlæg, har, bortset fra Fransk Polynesien, først behandlet spørgsmålet, om Domstolen i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 er kompetent til at træffe afgørelse i den foreliggende sag. *Den Franske Republik* og *Kommissionen* mener, at Domstolen er kompetent, mens *Det Forenede Kongerige* er af den opfattelse, at Domstolen bør erklære sig inkompetent under henvisning til, at den forelæggende ret ikke er en ret i en af medlemsstaterne. *Kongeriget Nederlandene* og *Rådet* har udtrykkeligt afstået fra at tage stilling til dette spørgsmål. Alle parter er dog enige om, at dette spørgsmål allerede er rejst i de forenede sager C-100/89 og C-101/89, Kaefer og Procacci mod Frankrig, hvori Domstolen endnu ikke havde afsagt dom på tidspunktet for indgivelsen af skriftlige indlæg i den foreliggende sag (jf. nu dom af 12.12.1990, Sml. I, s. 4647).

Spørgsmålet om artikel 133 omfatter afgifter med tilsvarende virkning som told

— Den forelæggende rets første spørgsmål

Fransk Polynesien har anført, at artikel 133 ikke blot omfatter told i snæver forstand, men også afgifter med tilsvarende virkning som told. Artiklen bestemmer nemlig, at told skal ophæves i overensstemmelse med Traktatens artikel 12, 13, 14, 15 og 17. Da disse artikler henviser til den gradvise afvikling af al told og alle afgifter med tilsvarende virkning som told, må henvisningen til told i Traktatens artikel 133 fortolkes således, at bestemmelsen også omfatter afgifter med tilsvarende virkning. Artiklens tilsigtede virkning ville blive ophævet, hvis den blev fortolket anderledes, fordi toldens betegnelse da blot kunne ændres for at lovliggøre opkrævningen.

Den nederlandske regering erkender, at artikel 133 kun nævner told, men mener dog, at den tilsigtede virkning med artiklens bestemmelser ville gå tabt, hvis princippet om ophævelse af told, herunder af retten til at opkræve told, ikke også omfattede afgifter med tilsvarende virkning. I den forbindelse har den henvist til associeringsordningen i Traktatens fjerde del. Det fremgår bl.a. af artikel 132, stk. 1, at for så vidt angår import fra Fællesskabet skal de oversøiske lande og territorier overholde forbuddet mod forskelsbehandling. Ligebehandlingen skal bestå i, at hvert land eller territorium i sin samhandel anvender samme regler, som det anvender over for den af Fællesskabets medlemsstater, med hvilken det opretholder

særlige forbindelser. Ifølge den nederlandske regering kan det ikke antages, at begrebet told skal fortolkes restriktivt, da diskriminerende afgifter med tilsvarende virkning i så fald ville udhule formålet med artikel 133, dvs. tilvejebringelsen af lige betingelser for markedsføringen af produkter fra moderlandet og produkter fra andre medlemsstater og andre oversøiske lande og territorier på de oversøiske landes og territoriers markeder.

For det andet giver artikel 133's udformning ifølge den nederlandske regering støtte for at besvare det første spørgsmål bekræftende. Den i artikel 133, stk. 2, anvendte formulering, dvs. henvisningen til artikel 12-17, må forstås således, at der ikke alene sigtedes til tidsplanen for toldens afvikling, men også til det materielle område for de afgifter, som skulle afvikles. Mens artikel 14 omhandler tidsplanen for toldens afvikling, fremgår det af artikel 12 og 13, at »stand-still«-forpligtelsen og afviklingspligten også omfatter afgifter med tilsvarende virkning.

Endelig har den nederlandske regering henvist til, at gennemførelsen af artikel 133's bestemmelser er sket ved hjælp af afgørelser om gennemførelse truffet i medfør af artikel 136. Afgørelserne er ikke blevet begrænset til told, men finder også anvendelse på afgifter med tilsvarende virkning, bl.a. for så vidt angår ophævelse af betaling af told ved grænseoverskridelse og toldordningen.

I lyset af disse betragtninger kommer den nederlandske regering til det resultat, at den forelæggende rets første spørgsmål bør besvares bekræftende.

Den franske regering har understreget, at artikel 133, selv om den alene nævner told, dog henviser til Traktatens artikel 12-17, som også foreskriver en afskaffelse af afgifter med tilsvarende virkning. Forbuddet mod forskelsbehandling for så vidt angår told ved indførsel til de oversøiske lande og territorier finder derfor også anvendelse på afgifter med tilsvarende virkning. Den franske regering har i øvrigt anført, at hvis dette ikke var tilfældet, ville det ophæve den tilsigtede virkning med artikel 133.

Det Forenede Kongerige har gjort gældende, at disse bestemmelser kun finder anvendelse på told og ikke på afgifter med tilsvarende virkning som told. I den forbindelse har det henvist til generaladvokat Roemer's forslag til afgørelse i sag 26/69 (Kommissionen mod Frankrig, Sml. 1970, s. 97, org. ref.: Rec. s. 565). Ifølge generaladvokaten vedrører Traktatens artikel 133 »kun... afskaffelse af importtold, og afgifter med tilsvarende virkning som told er derfor end ikke omfattet«.

Denne fortolkning bekræftes ifølge Det Forenede Kongerige også af følgende betragtninger. For det første bestemmer artikel 133, stk. 3, at nedsættelsen af tolden sker med de procentsatser og det tempo, som er fastsat i Traktaten. Denne bestemmelse er relevant med hensyn til told i egentlig forstand, men er helt irrelevant med hensyn til afgifter med tilsvarende virkning. For det

andet bestemmer artikel 70 i Rådets afgørelse 86/283, at varer med oprindelse i de oversøiske lande og territorier fritages for told og afgifter med tilsvarende virkning ved indførsel i Fællesskabet. Det ville være overflødigt at nævne afgifter med tilsvarende virkning, hvis de var omfattet af henvisningen til told. Artikel 74 bemyndiger omvendt de oversøiske lande og territorier til at opretholde eller indføre told på visse betingelser, men indeholder intet om afgifter med tilsvarende virkning. Det Forenede Kongerige udleder heraf, at Traktatens artikel 133 og afgørelsens artikel 74 kun omhandler told i egentlig forstand.

Indledningsvis har *Kommissionen* bl.a. anført, at de almindelige bestemmelser i Traktaten og i den heraf afledte ret ikke finder anvendelse på de oversøiske lande og territorier; kun den særlige ordning i Traktatens artikel 131-136 finder anvendelse. Ordningen, som blev indført for fem år, er blevet forlænget ved flere senere afgørelser efter hinanden, sidst ved den her omhandlede rådsafgørelse af 30. juni 1986. For så vidt angår gennemførelsen af samhandelsordningen bestemmer artikel 132, at medlemsstaterne i deres samhandel med de oversøiske lande og territorier anvender de samme regler som dem, de anvender i henhold til EØF-Traktaten, og at hvert oversøisk land eller territorium i sin samhandel med medlemsstaterne og de øvrige oversøiske lande og territorier anvender samme regler, som det anvender over for den europæiske stat, med hvilken det opretholder særlige forbindelser. Traktaten tilsigter i øvrigt ikke, at Den Fælles Toldtarif skal finde anvendelse på de oversøiske lande og territorier, og måtte den alligevel gælde i visse af dem, er der tale om en ren intern afgørelse i den pågældende medlemsstat.

Med hensyn til den forelæggende rets første spørgsmål mener Kommissionen, at artikel 133 ikke omfatter afgifter med tilsvarende virkning. For det første nævner artikel 133 udtrykkelig kun told, hvorimod afgifter med tilsvarende virkning udtrykkelig nævnes i Traktaten, når de skal være omfattet. Det er herved ikke afgørende, at artikel 133, stk. 2, henviser til artikel 12 ff., fordi det udmærket kan antages, at henvisningen kun gælder i henseende til artikel 133's anvendelsesområde.

For det andet taler artikel 132 ikke for at fortolke artikel 133 udvidende. Artiklen sondrer klart mellem indførsel til Fællesskabet af varer med oprindelse i de oversøiske lande og territorier og indførsel til de oversøiske lande og territorier af varer med oprindelse i medlemsstaterne. For så vidt angår indførsel til de oversøiske lande og territorier har artikel 132 til formål at tilvejebringe en situation, hvor der ikke sker forskelsbehandling mellem medlemsstaterne, og er udtryk for, at Traktatens formål ikke nødvendigvis er at skabe en gensidighed i forholdet mellem de oversøiske landes og territoriers forpligtelser og medlemsstaternes. Denne situation er forenelig med formålet med associeringen, som er at fremme de oversøiske landes og territoriers økonomiske og sociale udvikling. Dette forklarer, hvorfor artikel 133, stk. 3, tillader de oversøiske lande og territorier at opkræve sådan told, som er nødvendig for deres udvikling, hvorved det må formodes, at Traktatens ophavsmænd bevidst i artikel 133 har taget stilling til spørgsmålet om afgifter med tilsvarende virkning.

Kommissionen har herfter konkluderet, at artikel 133 ikke omfatter afgifter med tilsvarende virkning som told. Kommissionen erkender dog, at dette resultat teoretisk kan føre til, at de oversøiske lande og territorier ved at indføre afgifter med tilsvarende virk-

ning kan ophæve de tilsigtede virkninger med afskaffelsen af tolden.

De oversøiske landes og territoriers mulighed for at opkræve afgifter ved indførsel af varer med oprindelse i EF

— *Det andet og det tredje spørgsmål*

Fransk Polynesien har gjort gældende, at det fremgår af artikel 133, stk. 3 og 5, at de oversøiske lande og territorier kan opkræve de omtvistede afgifter på betingelse af, at varer fra andre medlemsstater end Frankrig ikke stilles ringere. Det anføres herved, at den told, som skal betales ved indførsel til polynesisk område, opkræves såvel af produkter med oprindelse i moderlandet som af produkter med oprindelse i EF's øvrige medlemsstater.

Ifølge *den nederlandske regering* skulle den omhandlede told have være afskaffet senest ved overgangsperiodens udløb og har i øvrigt ikke kunne genindføres. Artikel 133, stk. 3, udgør dog en undtagelse fra princippet i stk. 2. Det henhører i første række under det pågældende lands eller territoriums forvaltning at bedømme, om det er nødvendigt at anvende den i stk. 3 indeholdte beføjelse. Domstolens kontrol kan bestå i at definere en række objektive kriterier eller retningslinjer med hensyn til dens rette anvendelse af denne beføjelse. Anvendes denne mulighed, skal de oversøiske lande og territorier overholde forbuddet mod forskelsbehandling mellem moderlandet og de øvrige medlemsstater.

Med hensyn til det tredje spørgsmål har den nederlandske regering anført, at det fremgår af Traktatens ordlyd, at opkrævningen af told og afgifter fra overgangsperiodens udløb skal ske således, at der ikke forskelsbehandles til fordel for moderlandet. Kriteriet for niveauet af den told, som eventuelt stadig måtte blive opkrævet, bør derfor være det niveau, som gælder for indførsler fra moderlandet. Men hensyn til den foreliggende sag har den nederlandske regering anført, at ifølge forelæggelsesdommen var varer med oprindelse inden for fransk toldområde, der indførtes til Fransk Polynesien, fritaget for told på tidspunktet for Traktatens ikrafttræden. Er dette korrekt, indebærer det ifølge den nederlandske regering, at den told, som i den foreliggende sag er opkrævet en personbil indført fra Forbundsrepublikken Tyskland, ikke kunne opkræves.

Den franske regering har gjort gældende, at den stående undtagelse i artikel 133 fra princippet om gensidighed mellem de oversøiske landes og territoriers forpligtelser og EØF-medlemsstaternes forpligtelser er begrundet i de oversøiske landes og territoriers utilstrækkelige udvikling. Den har dog anført, at undtagelsen efter artiklens ordlyd skal anvendes således, at pålæggelse af indførselsafgifter i de oversøiske lande og territorier skal ske under overholdelse af forbuddet mod forskelsbehandling mellem medlemsstaterne. I den henseende er den gældende toldordning i Fransk Polynesien helt i overensstemmelse med Traktatens relevante bestemmelser, fordi der ifølge ordningen ikke forskelsbehandles mellem medlemsstaterne.

Det Forenede Kongerige har anført, at det er ufornødent at besvare det andet og det tredje præjudicielle spørgsmål, såfremt Domstolen er enig i den besvarelse af det første spørgsmål, som Det Forenede Kongerige har anbefalet. Såfremt Domstolen ikke følger dette synspunkt, udleder Det Forenede Kongerige af artikel 132, at et oversøisk land eller territorium ved indførsel fra medlemsstaterne og de øvrige oversøiske lande og territorier skal anvende samme regler, som det anvender på indførsler fra den medlemsstat, med hvilken det opretholder særlige forbindelser. Ifølge Det Forenede Kongerige fremgår det af artikel 133, stk. 3, at fra tidspunktet for overgangsperiodens udløb skal de oversøiske lande og territorier sørge for, at afgifter med tilsvarende virkning, som opkræves ved indførsel fra medlemsstaterne og de øvrige oversøiske lande og territorier, bringes på niveau med det, som gælder for afgifter ved indførsel fra den medlemsstat, med hvilken landet eller territoriet opretholder særlige forbindelser.

Det Forenede Kongerige har tilføjet, at da der mangler en klar angivelse af retsstillingen med hensyn til afgifter med tilsvarende virkning, tillægger artikel 133 ikke borgerne rettigheder, som domstolene i de oversøiske lande og territorier skal beskytte.

Ifølge *Kommissionen* fremgår det af artikel 133, at oversøiske lande og territorier kan opretholde told, som fandtes på tidspunktet for Traktatens ikrafttræden, og som var begrundet ud fra de i artiklens stk. 3 nævnte kriterier, når denne told i forhold til Fællesskabets andre medlemsstater gradvis nedsættes til det niveau, som gælder for samme varer indført fra den medlemsstat, med hvilken det oversøiske land eller territorium opretholder særlige forbindelser. Desuden kan de oversøiske lande og territorier indføre ny told eller ændre eksisterende told, forudsat at tolden indføres med henblik på de nævnte formål og ikke forskelsbehandler ved indførsel fra Fællesskabets forskellige medlemsstater.

Gyldigheden af artikel 74 i Rådets afgørelse 86/283 af 30. juni 1986

— *Det fjerde spørgsmål*

Fransk Polynesien har gjort gældende, at den omtvistede artikel ikke udgør en ændring af EØF-Traktatens artikel 133. Traktatens artikel 133, stk. 5, bestemmer nemlig, at indførelse eller ændring af toldsatser for varer, der indføres i disse lande og territorier, ikke må føre til forskelsbehandling mellem EØF-medlemsstaterne. Ordet »indførelse« tillader indirekte, at der indføres ny told og nye afgifter med tilsvarende virkning. Ved at give hjemmel til at opretholde og indføre sådan told og afgifter har den omhandlede artikel derfor ikke tilsidesat Traktatens bestemmelser.

Den nederlandske regering har anført, at artikel 74 kun kan have til formål at præcisere og gennemføre associeringsordningen i Traktatens fjerde del. Artikel 74 bør derfor anvendes og fortolkes i lyset af artikel 133's formål og rækkevidde, navnlig dens stk. 2 og 3. Den nederlandske regering har herved henvist til den fortolkning af bestemmelserne, som den har formuleret ved besvarelsen af det andet og tredje spørgsmål.

Den franske regering har anført, at hovedsagens sagsøgers argumentation om, at artikel 74 er en ulovlig ændring af Traktatens artikel 133 modsiges af ordlyden i artikel 133, stk. 5, som udtrykkeligt vedrører indførelse af ny told og afgifter. Regeringen har herved henvist til, at den omtvistede artikel indeholdes i Rådets afgørelse 86/283, som er truffet i medfør af Traktatens artikel 136, stk. 2. Afgørelsen blev udstedt i forlængelse af fire afgørelser, som Rådet allerede havde truffet i medfør af denne bestemmelse for at forlænge den gennemførelseskonvention, der omhandler de oversøiske landes og territoriers associering. Ifølge den franske regering må det derfor på grundlag af bestemmelsernes ordlyd konkluderes, at de stemmer overens med en fortolkning af Traktatens artikel 133, hvorom der er fuld enighed i Rådet, og hvorefter de oversøiske lande og territorier fortsat er bemyndiget til at opkræve told og afgifter med tilsvarende virkning på de i Traktaten fastsatte betingelser.

Med hensyn til spørgsmålet om Rådet har overholdt artikel 136, stk. 2, har den franske regering henvist til, at associeringen af de oversøiske lande og territorier ifølge artikel 131 i første række skal tjene befolkningernes interesser i disse lande og territorier. Rådet skal derfor tage hensyn til Traktatens artikel 133, når det med hjemmel i artikel 136, stk. 2, træffer afgørelser, som omhandler associering. Den franske regering finder herefter, at Rådet fuldt ud har overholdt EØF-Traktaten, da den fastsatte bestemmelserne i den omhandlede artikel.

Det Forenede Kongerige har anført, at artikel 74 er forenelig med Traktatens artikel 133. At de oversøiske lande og territorier kan indføre og opretholde told, finder støtte i ordlyden i artikel 133, hvoraf det bl.a. fremgår, at der kan indføres told. Selv om artikel 133 bestemmer, at der skal ske en gradvis udvikling mod ligebehandling, har den ikke til formål at fastlåse tolden på det niveau, som gjaldt ved overgangsperiodens udløb. Det Forenede Kongerige finder herefter, at artikel 74 i afgørelse 86/283 er forenelig med Traktatens artikel 133 og 136.

Rådet har anført, at den afgørelse, hvis gyldighed bestrides, er truffet på grundlag af Traktatens artikel 136, stk. 2. Det bestemmes heri, at Rådet, med udgangspunkt i de opnåede resultater og på grundlag af de principper, der er nedfældet i denne Traktat, vedtager de bestemmelser, der skal gælde for en ny periode. Artikel 132 og 133 er bestemmelser, som gennemfører de almindelige principper, på grundlag af hvilke Rådet skal vedtage bestemmelser. Efter Rådets opfattelse er der tale om varige bestemmelser, som også skal overholdes, når det træffer afgørelser i medfør af artikel 136. Ved bedømmelsen af de forskellige forhold, som skal tages i betragtning, har Rådet et skøn, for så vidt som det overholder hovedformålet, dvs. at fremme de oversøiske landes og territoriers interesser og udvikling.

Hvad angår det konkrete spørgsmål om artikel 74's gyldighed har Rådet anført, at artikel 133 bemyndiger de oversøiske lande og territorier til at opkræve told på visse betingelser. Rådet fortolker ordene »kan opkræve« i betydningen »kan opretholde eller indføre«. Denne fortolkning følger bl.a. af artikel 133, stk. 5, hvori der tales om »ind-

førelse eller ændring« af told. Da indførelse vedrører pålæggelse af ny told, følger det heraf, at ordet »opkræve« også skal fortolkes som omfattende muligheden for at indføre ny told.

Ifølge Rådet fremgår det til gengæld af artikel 133, stk. 3, sammenholdt med stk. 5, at enhver direkte eller indirekte forskelsbehandling ved indførsel af varer, der hidrører fra forskellige medlemsstater, er forbudt. Dette gælder såvel for told, som eksisterede på tidspunktet for Traktatens ikrafttræden, som for ny told indført efter denne dato. Rådet mener, at ordene »der hidrører fra forskellige medlemsstater« omfatter alle medlemsstaterne, herunder den medlemsstat, med hvilken det oversøiske land eller territorium opretholder særlige forbindelser.

Sammenfattende har Rådet anført, at artikel 133 bemyndiger det til i medfør af artikel 136, stk. 2, at træffe bestemmelser, som hjemler de oversøiske lande og territorier mulighed for at opretholde eksisterende told eller indføre ny told, som de anser for nødvendig for deres udvikling, for så vidt som tolden ikke forskelsbehandler mellem medlemsstaterne, herunder også den medlemsstat, med hvilken det oversøiske land eller territorium opretholder særlige forbindelser.

Kommissionen har sammenlignet ordlyden af Traktatens artikel 133 med ordlyden af den anfægtede afgørelses artikel 74. Den anfører, at i henhold til sidstnævnte artikel må samhandelsordningen ikke forskelsbehandle mellem Fællesskabets medlemsstater. Kommissionen udleder heraf, at selv om afgørelsens artikel 74 ved sin ordlyd og ved at indføre visse forhold, som vedrører forholdet til tredjelande, fraviger en smule fra artikel 133, svarer ordningen i artikel 74 i det væsentlige til ordningen i Traktatens artikel 133.

For det tilfælde at ordningen i den anfægtede artikel er forskellig fra ordningen i artikel 133, gør Kommissionen gældende, at en sådan ordning kan være gyldig i forhold til Traktatens artikel 136 i betragtning af det skøn, Rådet har til at vedtage bestemmelser »med udgangspunkt i de opnåede resultater og på grundlag af de principper, der er nedfældet i denne Traktat«. Kommissionen har bemærket, at selv om de særlige bestemmelser i Traktatens fjerde del fortsat er gyldige som principper, ændrer det ikke ved, at de oprindeligt fastsatte bestemmelser for associeringen var en minimumsordning som hjælp til de oversøiske lande og territorier, der ikke udelukkede senere forbedringer under hensyn til udviklingen i de oversøiske landes og territoriers sociale og økonomiske situation for derved bedre at opfylde det i Traktaten fastsatte formål med associeringen.

Sammenfattende er det ifølge Kommissionen afgørende for at overholde Traktaten, at den for de enkelte oversøiske lande og territorier gældende ordning under hensyn til de efterstræbte mål globalt set er bedre end den oprindelige. Kommissionen udleder heraf, at for så vidt som bestemmelserne i Rådets afgørelse giver de oversøiske lande og territorier et større skøn med hensyn til opkrævningen af told og afgifter med tilsvarende virkning, er dette i overensstemmelse med den bemyndigelse, Rådet har i medfør af Traktatens artikel 136.

Gordon Slynn
Refererende dommer